

Ceremoniał szkolny

Zespołu Szkół Publicznych Nr 1 w Bidzinach

Wstęp

Zgodnie z zapisami znajdującymi się w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty:

„Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności.”

oraz „ Nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską z poszanowaniem godności osobistej ucznia.”;

mając na względzie prawidłowy rozwój intelektualny i moralny młodego pokolenia, w trosce o jego właściwą postawę, którą cechować powinien patriotyzm i umiłowanie ojczyzny, szacunek dla symboli i barw narodowych, szanując tradycje i zwyczaje panujące w szkole zostały zdefiniowane najważniejsze pojęcia oraz zachowania uczniów tworzących ceremoniał szkolny.

1. Ceremoniał szkolny jest ukształtowanym zbiorem zasad i przepisów określających zespołowe i indywidualne zachowanie osób uczestniczących w uroczystościach szkolnych. Ceremoniał szkolny wyraża swoistość życia zbiorowości szkolnej, zwłaszcza jego momentów uroczystych. Ceremoniał przyczynia się skutecznie do zwiększenia efektów wychowawczych i szkoleniowych. Uczy zdyscyplinowania i poszanowania porządku, kształtuje pozytywne cechy charakteru.
2. Właściwa postawa ucznia w szkole powinna wyrażać się przez:
 - a) patriotyzm,
 - b) szacunek dla symboli narodowych, przez które rozumieć będziemy: godło, flagę, barwy, sztandar i banderę oraz hymn narodowy,
 - c) szacunek dla symboli narodowych.
3. Najważniejsze pojęcia to:
 - a) patriotyzm - to miłość i przywiązanie do ojczyzny; również „ małe ojczyzny”
 - b) godło - wizerunek orła białego zwróconego w prawo ze złotą koroną na głowie, z dziobem i szponami złotymi, w czerwonym polu. Heraldyczny znak orła białego jako dynastii państwowej pojawił się w I poł. XIII w., za rządów

Władysława Łokietka stał się oficjalnym godłem całego państwa; po odzyskaniu niepodległości w 1919 r. Sejm przyjął go za herb państwa. Nowy wizerunek orła został wprowadzony rozporządzeniem Prezydenta RP z 1927r. ; oparty na projekcie prof. Z. Kamińskiego, wzorowany na godle z czasów Stefana Batorego o kształcie prawie identycznym z obowiązującym obecnie; po 1945r. orzeł podobny do przedwojennego, lecz bez korony (potwierdzony dekretem z 1955r.); od 1990r. orzeł biały z koroną.

- c) flaga państwowa RP to prostokątny płat tkaniny o barwach RP umieszczony na maszcie. Stosunek szerokości do długości flagi przedstawia proporcja 5:8. Flaga składa się z 2 równoległych pasów równej długości; górny biały a dolny czerwony. Górny związany jest z orłem herbowym, a dolny czerwony nawiązuje do barwy pola jego tarczy;
 - d) hymn państwowy - „Mazurek Dąbrowskiego” , wprowadzony okólnikiem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 15 października 1926 roku, którego współczesny tekst literacki i muzyczny zostały określone w ustawie sejmowej z 31 stycznia 1980 roku,
 - e) hymn szkoły,
 - f) ceremoniał szkolny - opis sposobów przeprowadzania najważniejszych uroczystości szkolnych z udziałem sztandaru szkoły. To również zbiór zasad zachowania się młodzieży w trakcie uroczystości szkolnych.
4. Do najważniejszych symboli szkolnych zalicza się:
- a) godło szkoły - godło szkoły (logo) jest znakiem rozpoznawczym placówki. Należy je eksponować podczas uroczystości, na dyplomach, oficjalnych pismach urzędowych szkoły, znaczkach, identyfikatorach.
 - b) sztandar szkoły - sztandar szkoły ma kształt kwadratu. Rewers jest biało-czerwony. Na tym tle umieszczone jest godło państwowe. Druga strona sztandaru jest w kolorze granatowym, w centrum znajduje się fragment widoku frontowego budynku szkoły. Złoty napis Zespół Szkół Publicznych Nr 1 w Bidzinach otaczający szkołę układa się na okręgu.
 - c) hymn szkoły. Znajomość słów to jeden z ważnych obowiązków uczniowskich. Podczas wykonywania hymnu szkoły uczniowie zachowują się podobnie, jak w czasie wykonywania hymnu państwowego.
5. Uczniowie są zobowiązani do szanowania symboli szkoły.
6. Uczniowie mają obowiązek kultywować tradycje szkoły, wzbogacać ceremoniał i uroczystości szkolne. Do tradycji i ceremoniału szkolnego należą:
- a) rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego,
 - b) uroczystość wręczenia szkole sztandaru,
 - c) nadanie imienia szkole i odsłonięcie tablicy poświęconej patronowi,
 - d) inne uroczystości szkolne odbywające się z udziałem sztandaru szkoły (np. ślubowanie klas pierwszych, pożegnanie uczniów ostatnich klas, pożegnanie nauczycieli - emerytów),

- e) uroczystości nawiązujące do rocznic ważnych wydarzeń historycznych:
2 Maja (święto flagi), 3 Maja, 11 listopada.

7. Poczec sztandarowy w szkole:

Poczec sztandarowy powinien uczestniczyć w najważniejszych uroczystościach szkolnych (wymienionych powyżej) oraz poza szkołą na zaproszenie innych szkół i instytucji.

W przypadku, gdy poczet sztandarowy uczestniczy w uroczystościach pogrzebowych lub ogłoszono żałobę narodową, sztandar powinien być ozdobiony czarnym kirem.

Sposób udekorowania flagi kirem: wstążka czarnej materii zaczyna się w lewym górnym rogu, a kończy w połowie szerokości dolnej, czerwonej materii flagi. Nie jest określona szerokość kiru.

Na sztandarze wstążkę kiru przywiesza się w miejscu jego zamocowania na drzewcu od lewej górnej strony do prawej. Podczas dłuższych przemarszów dopuszcza się możliwość trzymania sztandaru na ramieniu. Jednak przy wchodzeniu na salę lub plac uroczystości zawsze należy pochylić go do przodu.

W czasie uroczystości kościelnych sztandar jest wprowadzany i wyprowadzany bez podawania komend. W czasie wprowadzania sztandaru wszyscy wstają. Poczec przechodzi przez kościół, trzymając sztandar pod kątem 45% do przodu i staje po lewej lub po prawej stronie, bokiem do ołtarza i do zgromadzonych ludzi, podnosząc sztandar do pionu.

W trakcie Mszy Św. lub innej uroczystości członkowie pocztu sztandarowego nie klękają, nie przekazują znaku pokoju i nie wykonują żadnych innych gestów, stojąc cały czas w pozycji „Baczność” lub „Spocznij”. Pochylenie sztandaru pod kątem 45% do przodu w pozycji „Baczność” następuje w następujących sytuacjach:

a) podczas każdego podniesienia Hostii: w czasie Przemienienia, przed Komunią Św., oraz w trakcie trzykrotnego podniesienia Monstrancji przy Wystawieniu Najświętszego Sakramentu;

b) podczas opuszczania trumny do grobu) podczas ogłoszenia minuty ciszy dla uczczenia czyjeś pamięci;

d) podczas składania wieńców, kwiatów i zniczy przez wyznaczone delegacje; na każde polecenie opuszczenia sztandaru wydane przez księdza lub inną przemawiającą osobę.

8. Sztandarem szkoły powinien opiekować się poczet.

a) Skład osobowy pocztu sztandarowego tworzą:

Chorąży - uczeń

Asysta - dwie uczennice

b) Poczec jest wybrany spośród zaproponowanych przez RP uczniów. Poczec powinien być wytypowany z uczniów wyróżniających się w nauce o nienagannej postawie i wzorowym zachowaniu. Obok zasadniczego składu powinien zostać wybrany skład „rezerwowy”.

- c) Kadencja pocztu trwa dwa lata (począwszy od przekazania w dniu uroczystego zakończenia roku szkolnego).
- d) Decyzją Rady Pedagogicznej uczniowie mogą być odwołani ze składu pocztu sztandarowego. W takim przypadku dokonuje się wyboru uzupełniającego.
- e) Po zakończeniu kadencji uczniom wręczane są pamiątkowe dyplomy, a ich nazwiska wpisuje się do kroniki szkolnej.
- f) Chorąży i asysta powinni być ubrani odświętnie.
Uczeń – czarne/granatowe/ spodnie, biała koszula
Uczennice - białe bluzki i czarne/granatowe/ spódnice
- g) Insignia pocztu sztandarowego:
 - a. biało - czerwone szarfy przewieszane przez prawe ramię, zwrócone kolorem białym w stronę kołnierza, spięte na lewym biodrze,
 - b. białe rękawiczki
- h) Insignia pocztu sztandarowego przechowywane są w gabinecie dyrektora. Całością spraw organizacyjnych pocztu zajmuje się opiekun pocztu wyznaczony przez dyrektora spośród nauczycieli szkoły.

9. Opis zachowania uczniów w trakcie oficjalnych uroczystości:

Osoba prowadząca uroczystość podaje komendę:

„Baczność”

„Poczet sztandarowy wprowadzić” - uczniowie bez nakryć głowy, zachowują postawę zasadniczą. Poczet sztandarowy wchodzi na miejsce uroczystości.

Jeśli droga przemarszu jest wąska, poczet może iść „gęsiego”, przy czym osoba trzymająca sztandar szkoły idzie w środku. W trakcie przemarszu wszyscy stoją, a sztandar szkoły należy pochylić pod kątem 45° do przodu. Poczet zajmuje miejsce po lewej lub prawej stronie sali , przodem do zgromadzonych i podnosi sztandar szkoły do pionu.

Po wprowadzeniu sztandaru, prowadzący podaje kolejną komendę:

„Do hymnu państwowego” - odśpiewany lub odtworzony zostaje hymn państwowy zgodnie z istniejącym prawem jest to „Mazurek Dąbrowskiego”.

W trakcie hymnu sztandar szkoły jest pochylony pod kątem 45°. Po odśpiewaniu (wysłuchaniu) hymnu prowadzący podaje następną komendę:

„Do hymnu szkoły”

Po odśpiewaniu hymnu szkoły (sztandar szkoły pochylony pod kątem 45°) prowadzący podaje komendę:

„Po hymnie” - uczestnicy uroczystości przyjmują postawę swobodną. Hymn państwowy wykonywany jest przed hymnem szkoły w czasie uroczystości państwowych, rocznic świąt narodowych. W innych przypadkach powinien być wykonywany hymn szkoły.

Na zakończenie uroczystości prowadzący podaje komendę:

„Poczet sztandarowy wyprowadzić” - zachowanie młodzieży i czynności pocztu są analogiczne do sytuacji wprowadzania pocztu do sali.

10. W trakcie przebiegu uroczystości z udziałem pocztu sztandarowego ustala się następujące postawy i chwytły:

Postawy	Opis chwytły
„zasadnicza”	Sztandar szkoły oparty na trzewiku drzewca przy prawej nodze na wysokości czubka buta. Drzewce przytrzymywane prawą ręką powyżej pasa, łokieć prawej ręki lekko przyciągnięty do ciała. Lewa ręką opuszczona wzdłuż ciała.
„spocznij”	Sztandar szkoły trzymany przy prawej nodze jak w postawie „zasadniczej”. Chorąży i asysta w postawie „spocznij”.
„na ramię”	Chorąży drzewce prawą ręką (pomaga lewą) kładzie na prawe ramię i trzyma je pod kątem 45 stopni. Płat sztandaru szkoły musi być oddalony od barku przynajmniej na szerokość dłoni.
„prezentuj”	Z postawy „zasadniczej” chorąży podnosi prawą ręką sztandar szkoły do położenia pionowego przy prawym ramieniu (dłoń prawej ręki na wysokość barku), następnie lewą ręką chwytła drzewce sztandaru szkoły tuż pod prawą, po czym opuszcza prawą ręką obejmując nią dolną część drzewca. Asysta sztandaru w postawie zasadniczej.
salutowanie w miejscu	Wykonuje się z postawy „prezentuj”; chorąży robi zwrot w prawo skos z równoczesnym wysunięciem lewej nogi w przód na odległość jednej stopy i pochyla flagę w przód do 45 stopni . Po zakończeniu np. hymnu, przechodzi do postawy „prezentuj” i „spocznij”.
salutowanie w marszu	Z położenia „na ramię” w taki sam sposób jak przy salutowaniu w miejscu. Komendy „na prawo patrz” - pochyla sztandar szkoły ; „baczność” - bierze sztandar szkoły na ramię.

11. Ceremoniał przekazania opieki nad sztandarem szkoły odbywa się w czasie uroczystego zakończenia roku szkolnego w bezpośredniej obecności Dyrektora Szkoły.

Najpierw występuje poczet sztandarowy, a następnie wychodzi nowy skład pocztu. Jako pierwszy zabiera głos dotychczasowy chorąży pocztu sztandarowego, który mówi: „Przekazujemy Wam sztandar szkoły - symbol naszego patriotyzmu i tradycji. Noście go z dumą i honorem. Opiekujcie się nim i godnie reprezentujcie naszą szkołę”.

Na co chorąży nowego odpowiada:

Przyjmujemy od was sztandar szkoły . Obiecujemy dbać o niego, sumiennie wypełniać swoje obowiązki i być godnymi reprezentantami szkoły - Zespołu Szkół Publicznych Nr 1 w Bidzinach.

Po tych słowach dotychczasowa asysta przekazuje insygnia.

Chorąży salutuje sztandarem szkoły , nowy chorąży przyklęka na prawe kolano, całuje róg sztandar szkoły , po tym następuje przekazanie sztandar szkoły, a następnie pozostałych oznak pocztu: rękawiczki, szarfy. Po przekazaniu sztandaru szkoły stary skład pocztu dołącza do pozostałych na sali uczniów.

12. Ślubowanie uczniów klas pierwszych.

Ślubowanie uczniów klas pierwszych odbywa się w postawie zasadniczej. Każdy pierwszoklasista trzyma uniesioną do góry na wysokości oczu prawą rękę z wyciągniętymi dwoma palcami i powtarza rotę przysięgi. Do sztandaru podchodzą wytypowani przedstawiciele klas pierwszych.

Rota ślubowania:

My uczniowie Zespołu Szkół Publicznych Nr 1 w Bidzinach uroczystie ślubujemy!

- **dbać o honor i dobre imię szkoły,**
- **wypełniać rzetelnie obowiązki ucznia, uczciwie i wytrwale zdobywać wiedzę i umiejętności,**
- **z szacunkiem odnosić się do rodziców, nauczycieli i pracowników szkoły,**
- **być wrażliwym na dobro, tolerancję i piękno otaczającego świata,**
- **brać aktywny udział w życiu szkoły i środowiska,**
- **wykorzystywać zdobywaną wiedzę i umiejętności dla własnego dobra i dobra naszej Ojczyzny Rzeczypospolitej Polskiej!**

ŚLUBUJEMY !

13. Na uroczystym apelu kończącym rok szkolny wszyscy absolwenci składają ślubowanie. Wszyscy zgromadzeni stoją na baczność. Do sztandaru podchodzą gospodarze klas trzecich. Absolwenci trzymają uniesioną do góry rękę z wyciągniętymi do góry dwoma palcami i powtarzają za Dyrektorem Szkoły słowa przysięgi :

Rota ślubowania absolwentów:

- **dbać o honor szkoły w której zdobywaliśmy wiedzę i wychowanie,**
- **godnie ją reprezentować w przyszłości**
- **zdobytą wiedzę, umiejętności i sprawności jak najlepiej wykorzystać w dalszym swoim życiu;**
- **zawsze pracować sumiennie i uczciwie dla dobra kraju,**
- **wszystkimi umiejętnościami i wytrwałością godnie wypełniać obowiązki młodego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej.**

Ślubujemy.

DYREKTOR
Zespołu Szkół Publicznych Nr 1
w Bidzinach
Kaczmar
mgr Krystyna Kaczmar